

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 33/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2006

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 22 september 2005 en proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2006 (RP 116/2005 rd) till finansutskottet för beredning.

Lagmotion

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande lagmotion:

— LM 104/2005 rd — Sari Essayah /kd m.fl.:
Lag om inkomstskatteskalen för 2006 (remitterad 6.10.2005)

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- finansråd Reino Niinivaara, finansministeriet
- överinspektör Matti Merisalo, Skattestyrelsen
- ledande skatteexpert Tero Honkavaara, Finlands näringsliv
- ekonomisk expert Eugen Koev, Akava rf
- avdelningschef Hannele Ranta-Lassila, Centralhandelskammaren
- direktör Timo Sipilä, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- ekonomisk expert Helena Pentti, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- sakkunnig Juha Mynttinen, Finlands Kommunförbund
- skatteexpert Leena Romppainen, Företagarna i Finland rf
- ekonomisk expert Jenni Oksanen, Skattebetalarnas Centralförbund.

PROPOSITIONEN OCH LAGMOTIONEN

Propositionen

Propositionen innehåller ett förslag till progressiv inkomstskatteskala som tillämpas vid beskattningen för 2006.

Propositionen hänför sig till förhandlingsresultatet av den 29 november 2004 gällande det inkomstpolitiska avtalet och till budgetpropositionen för 2006.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2006.

Lagmotionen

LM 104/2005 rd. Lagmotionen är kristdemokraternas parallellförslag till regeringens proposition och är en del av kristdemokraternas skuggbudget.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning finner utskottet att propositionen är behövlig och adekvat. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Utskottet presenterar ändå i detta sammanhang en korrigerad version av den tabell över inkomstskattegraden som ingår i propositionen. I propositionens tabell har inte beaktats inverkan av avdragsrätten för sjukförsäkringens dagpeningspremie på inkomstskatteskalen.

Löneinkomstens inkomstskattegrad

Inkomstskattegrad, %				
Euro om året	Grunderna för 2005	Grunderna för 2006	Förändring %-enheter	Förändring, euro/år
5 000	12,30	12,07	—0,23	—12
10 000	16,13	15,49	—0,64	—64
20 000	24,69	23,39	—1,30	—260
30 000	31,22	30,19	—1,03	—307
40 000	35,56	34,50	—1,06	—426
50 000	38,68	37,68	—1,00	—499
60 000	40,75	39,80	—0,95	—571
70 000	43,13	42,06	—1,07	—744
80 000	44,96	43,93	—1,03	—820
90 000	46,38	45,39	—0,99	—896
100 000	47,52	46,55	—0,97	—971
110 000	48,85	47,50	—0,95	—1 047
120 000	49,17	48,23	—0,94	—1 123

Lagmotionen

Utskottet har beslutat avstyrka lagmotionen.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår finansutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar och

att lagmotion LM 104/2005 rd förkastas.

Helsingfors den 25 november 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Olavi Ala-Nissilä /cent
vordf. Matti Ahde /sd
medl. Christina Gestrin /sv
Jyri Häkämies /saml
Kyösti Karjula /cent
Jari Koskinen /saml
Pekka Kuosmanen /saml
Maija-Liisa Lindqvist /cent
Mika Lintilä /cent
Pekka Nousiainen /cent
Pirkko Peltomo /sd
Virpa Puisto /sd (delvis)

Matti Saarinen /sd
Anni Sinnemäki /gröna (delvis)
Irja Tulonen /saml (delvis)
Kari Uotila /vänst
Jukka Vihriälä /cent
ers. Janina Andersson /gröna (delvis)
Arto Bryggare /sd (delvis)
Bjarne Kallis /kd
Esko Kiviranta /cent
Mikko Kuoppa /vänst
Olli Nepponen /saml (delvis).

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Maarit Pekkanen.

RESERVATION 1

Motivering

Regeringens proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2006 minskar statens inkomstskatteintäkter nästa år med ca 540 miljoner euro. Inflationsjusteringens andel av lindringen i inkomstskatteskalen är ca 150 miljoner euro.

I skattedebatten har kristdemokraterna anförut att det från ett socialt perspektiv vore rättvisare att inrikta skattesänkningarna på den s.k. matmomsen. En sådan skattelindring skulle gagna alla medborgare lika, mätt i euro, men de grupper vars matutgifter är störst i relation till totalutgifterna skulle vinna mest på en sänkt matmoms.

Utöver en sänkning av matmomsen borde skatterna inflationsjusteras med 2 procent och marginalprocenten för den lägsta inkomstklassen sänkas med 1 procentenhet.

Förslag

Med stöd av det ovan anförda föreslår jag

att lagförslaget godkänns enligt utskottets betänkande men 1 § med följande ändringar:

Reservationens ändringsförslag

1 §

Vid beskattningen för 2006 fastställs den inkomstskatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstskattelagen (1535/1992) skall betalas till staten i enlighet med en progressiv inkomstskatteskala enligt följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den del av inkomsten som överstiger den nedre gränsen, %
12 200 — 15 700	8	9,5
15 700 — 20 900	340,50	15,0
20 900 — 32 700	1 120,50	20,5
32 700 — 58 000	3 539,50	26,5
58 000 —	10 244,00	33,5

Helsingfors den 24 november 2005

Bjarne Kallis /kd

RESERVATION 2

*Motivering***Vänsterförbundet kräver rättvisa i skattepolitiken**

Vi är inte nöjda med den skattepolitik som regeringen med Vanhanen och Heinäluoma (tidigare Kalliomäki) i spetsen har drivit och som visserligen innebär lindringar i de lägsta inkomstklasserna som är några bråkdels procent större än i de högsta inkomstklasserna, där skattesänkningen räknad i euro givetvis blir mycket större än vad inflationen skulle motivera.

Vänsterförbundet stöder en skatte- och samhällspolitik som främjar rättvisa och jämlikhet. Den skattepolitik som Vanhanens och Heinäluomas regering nu driver ökar dessvärre inkomst- och förmögenhetssklyftorna bland annat av följande skäl:

- beslutet att från skatteskalen för 2007 slopa en av de fem inkomstgrupperna kan betraktas som ett förspel till en platt skatt,
- sänkningen och slopandet av förmögenhetsskatten från 2006 för några tiotusen av de rikaste i Finland minskar skatteintäkterna med 130 miljoner euro,
- beslutet att lämna förmånerna utanför förvärvsinkomstavdraget vilket i fråga om pensioner visserligen kunde gottgöras med en tillräcklig nivåförhöjning av folkpensionen,
- lindringen av näringsbeskattningen och genomdrivandet av skattelättnader som klart överskrider inflationens verkningar, vilket försvårar finansieringen i synnerhet av välfärdsservice till låginkomsttagare.
- beslutet i regeringsprogrammet och det färskas grundtrygghetsprogrammet att höja minimigränserna för fastighetsskatten och vissa avgifter, vilket innebär att beskattningen får en allt mindre social tyngdpunkt, låt vara att besluten ännu inte har genomförts.

Regeringen vill inte heller höja arbetsmarknadsstödet vilket i någon mån skulle motsvara skattelättnaderna till löntagarna. När det gäller studiestödet är regeringen beredd att öka studielånets andel på bekostnad av studiestödet.

I samband med behandlingen av regeringens proposition om ändringar i inkomstskattegrunderna (RP 117/2005 rd) föreslår vi i utskottet en justering av förvärvsinkomstavdraget i statsbeskattningen när det gäller arbetsinkomster så att avdraget faller bort i snabbare takt än vad regeringen föreslår när inkomsterna ökar. Dessutom föreslår vi att det bereds bestämmelser om motsvarande avdrag när det gäller socialskyddsförmåner som nu inte berörs av förvärvsinkomstavdraget.

I denna reservation ingår ett förslag till skatteskalen för 2006 där ingen justering av marginalskatteprocenten görs i fråga om de högsta inkomsterna. Enligt vårt förslag är marginalskatteprocenten för den nästhögsta inkomstklassen fortsättningsvis 26,0 och för den högsta inkomstgruppen 33,5. Vi vill dessutom dra gränsen för den högsta inkomstklassen vid inkomster som överstiger 51 000 euro när regeringen och utskottets majoritet vill lägga gränsen vid 58 200 euro. Enligt vårt förslag är skatten för 58 200 euro 10 500 euro år 2006, dvs. i praktiken samma belopp som i år. Detta innebär en skärpning av skatten i de högsta inkomstklasserna motsvarande höjningen av sjukförsäkringspremierna.

En följd av de skattelättnader som regeringen nu föreslår och som klart överstiger inflationen står Vanhanens och Heinäluomas regering inför en så snäv utgiftsram att den varken kan eller vill underhålla vägar och järnvägsbanor eller leverera tillräcklig kollektivtrafik.

Inför föregående riksdagsval varnade socialdemokraterna väljarna för Samlingspartiets linje som de då sade skulle leda till försämrad service. Efter valet har socialdemokraterna i regeringen drivit en samlingspartistisk skattepolitik.

En proportionell skatt hör inte hemma i ett nordiskt välfärdssamhälle

När regeringen nu uppger att den tänker slopa en inkomstklass i skatteskalen och därmed ta ett steg mot proportionell skatt föreslår vi ett uttalande som tar avstånd från dessa planer. Regeringens beslut att slopa en inkomstgrupp i skatteskalen kan gott karakteriseras som förändringar för en plattskatt, ett steg som syftar till att göra slut på den progressiva inkomstkatten eller åtminstone att avsevärt platta ut den. Från centerhåll har man i offentligheten hört förslag till att antalet inkomstkattegrupper borde minskas ytterligare. I linje med detta har exempelvis finansutskottets ordförande Olavi Ala-Nissilä föreslagit att skatteklasserna ska vara två eller tre.

Utmärkande för det nordiska välfärdssamhället, där man eftersträvar ett rättvist och jämlikt samhälle som tryggar medborgarnas ställning i olika livssituationer, är en progressiv och hög skatt. Detta är enda sättet att över huvud taget finansiera ett välfärdssamhälle. I Europa är det däremot i ekonomiskt hänseende mindre utvecklade länder som nyss gjort sig fria från nomenklaturans diktatur som tillämpar en proportionell skatt.

Vänsterförbundet stöder också i fortsättningen en progressiv beskattning för att finansiera välfärdssamhället.

Förslag

Med stöd av det som anförs ovan föreslår vi

att lagförslaget godkänns i enlighet med utskottets betänkande men 1 § med änd-

ringar (Reservationens ändringsförslag) och

att ett uttalande godkänns (Reservationens förslag till uttalande)

Reservationens ändringsförslag

1 §

Vid beskattningen för 2006 fastställs den inkomstkatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstkattelagen (1535/1992) skall betalas till staten i enlighet med en progressiv inkomstkatteskala enligt följande

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den del av inkomsten som överstiger den nedre gränsen, %
12 200 — 17 000	8	9,0
17 000 — 20 000	440	14,0
20 000 — 32 800	860	19,5
32 800 — 51 000	3 356	26,0
51 000 —	8 088	33,5

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen godkänner inte en proportionell skatt och förutsätter därför att regeringen återtär sitt beslut att slopa en inkomstkatteskala 2007.

Kari Uotila /vänst
Mikko Kuoppa /vänst

RESERVATION 3

Motivering

I reservationen föreslås mindre skattelättnader i de högsta inkomstklasserna än i regeringens proposition. Regeringens skattereduceringsförslag är alltför generösa med hänsyn till hållbara statsfinanser och det finns anledning att befara att en inskränkning av skattebasen i framtiden försvårar finansieringen av välfärdsservicen.

Regeringen föreslår att inkomstbeskattningen lindras med sammanlagt 990 miljoner euro. De föreslagna skattelättnaderna har delvis samband med kompensering av ändringar i sjukförsäkringssystemet, delvis med en inflationsjustering. Till denna del har Gröna riksdagsgruppen ingenting att anmärka mot skattelättnaderna.

Regeringens budgetförslag uppvisar ett underskott och redan nu vet man att kommunernas ekonomi kommer att stramas åt ytterligare nästa år. Gröna riksdagsgruppen anser att sådana skattelättnader som regeringen nu föreslår inte lämpligen bör genomföras i detta skede och att en del av dem borde omprövas. Den marginal som därigenom uppstår kan, som vi hävdar i vår skuggbudget, användas till betydande öknings av kommunernas statsandelar.

Regeringen har under innevarande valperiod redan genomfört omfattande skattesänkningar. Alla dessa ändringar i beskattningen har motiverats med en förbättrad konkurrenskraft och sysselsättning. Det finns ändå inte någon entydig utredning om vilka de totala verkningarna på samhällsekonomin har varit.

Lejonparten av en ökad köpkraft bör komma låginkomsttagarna till godo. I regeringens proposition gäller största delen av skattelättnaderna dem som förtjänar över 2 800 euro i månaden. Vi föreslår därför att inkomstskatteskalen juseras så att de som förtjänar mindre än 2 800 euro per månad får tillgodogöra sig den skattelättnad regeringen föreslår fullt ut, de som förtjänar 2 800 — 4 800 euro per månad får en skattelättnad som motsvarar ungefär en tredjedel av den föreslagna medan de som förtjänar 4 800 euro och mer per månad inte får någon annan skattelättnad än den som motiveras med inflationsjusteringen.

Samtidigt föreslår vi att regeringen i fortsättningen motiverar sina skattepropositioner bättre så att de jämförelsetal som finns att tillgå utgör en del av propositionens innehåll och att framställningssättet gör det lättare att jämföra olika alternativ. Skattebeslut innebär alltid att det rör sig om betydande eurobelopp och lagstiftningen borde därför basera sig på en så omfattande och övergripande beredning som möjligt.

Förslaget

Med stöd av det som anförs ovan föreslår vi

att lagförslaget godkänns i enlighet med utskottets betänkande men 1 § med följande ändringar:

Reservationens ändringsförslag

staten i enlighet med en progressiv inkomstskatteskala enligt följande:

1 §
Vid beskattningen för 2006 fastställs den inkomstskatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstskattelagen (1535/1992) skall betalas till

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den del av inkomsten som överkrider den nedre gränsen, %
12 200 — 17 000	8	9,0
17 000 — 20 000	440	14,0
20 000 — 32 800	860	19,5
32 800 — 58 200	3 356	26,0
58 200 —	9 706	33,5

Helsingfors den 25 november 2005

Anni Sinnemäki /gröna
Janina Andersson /gröna